

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

27. An Religiosus peccet contra votum paupertatis, & contra Bullam Clem.
VIII. si absque Superioris licentia accipiat pecuniam ut ipse kibere disponat
in eleemosynam nomine ipsius, qui dedit? Ex. p. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

intentione vuentium que ex ipsa praxi, & communi estimatione colligi potest, dici posset, votum obligare in hoc casu, & non in illo. Sic etiam non potest licet accipere aromata ut domi comburat ad suam commoditatem, licet in praesentia domini possit ea ex eius imperio comburere ablique licentia sui Praeclar. Et hæc omnia docet Eminentiss. Cardinalis de Lugo *vbi supra*.

RESOL. XXVII.

An Religiosus peccet contra votum paupertatis & contra Bullam Clem. VIII. si absque superioris licentia accipiat pecuniam, vt ipse libere disponat in elemosynam nomine ipsius, qui dedit? Ex part. 1. tr. 6. Ref. 29.

¶ 1. **C**afus hic frequenter contingit inter Religiosos: & par tem affirmatiuam tenuerunt Turrianus in 2. 2. tom. 1. disp. 84. dub. 3. Rodriguez in exercitu spirit. part. 3. tract. 3. cap. 15. Valquez apud Turrianum, & nouissimum Hieronymus Cenedo de paupertate relig. dub. 24. num. 11. Layman in Theol. mor. lib. 4. tract. 5. cap. 7. num. 16. Probatur hanc sententiam Turrianus: quia donans per talem concessionem, post acceptationem factam à Religioso, aliquo iure priuatur, nec potest illam revocare, nec licet de bonis Religioso concessum disponere; hoc ius revera transfluit in Religiosum, nempe facultatem libere disponendi de illis bonis: ergo sine consenti Superioris non poterit illa facultate vii Religiosus, sine peccato contra votum paupertatis. Secundò probatur a Cenedo: nam in tali casu Religiosus efficit dominus iuri administrandi, idque independenter à Superioris voluntate: ergo, &c.

2. sed contrariam sententiam, tanquam probabilitatem tenendam esse indicavi, & nunc maximè nam illam inuenio apud Faustum in thes. Relig. lib. 8. quest. 109. num. 2. & apud Sanchez in summ. tom. 2. lib. 7. cap. 50. num. 4. & ita etiam sententi multi Viri docti Religionis nostræ, & Societ. Iesu. Et ratio est: quia votum paupertatis obligat Religiosum, ne accipiet dominum; & proprietatem aliquius rei, inscio Superiore: sed in nostro casu iste Religiosus non accipit dominum illarum pecuniarum, sed tantum accipit illas nomine alieno, nempe, tradentis, vt det pauperibus: ergo, &c.

3. Ad argumentum Turiani respondeatur non esse verum donantem non posse revocare illam concessionem, post acceptationem factam à Religioso: nam dominum illarum pecuniarum semper remansit Religioso; sed meram distributionem illi commisit. Ad argumentum Cenedo respondeatur, quod ius administrandi non est dominum, nec vius fructus, nec vius; sed ius disponendi de re aliena nomine alieno, & in ea ipsius præscriptum: ergo propriè non potest dici dominum illius iuris. Et confirmatur, vt ait Sanchez, nam, si quis relinqueret aliquam pecuniarum summarum distribuendam in pauperes eligendos, per aliquem Religiosum, certum est, Religiosum illum non esse proprietarium, & dominum iuris illius eligendi: ergo, &c. Addé, quod non quacunque possesso, & administratio pecuniarum, inscio Superiori, est contra votum paupertatis; sed quando sunt quid iuris; hoc est, quando Religiosus illas administret nomine proprio independenter à voluntate Superioris; fecit autem, quando sunt quid solius facti, hoc est, quia non nomine proprio, sed alieno administrat. Et ita sibi in praxi confutui.

RESOL. XXVIII.

An Religiosi post Concilium Tridentinum possint habere peculium, id est, redditus annuos ad nutum superiorum renocabiles, & ad solos usus honestos, & pios, idque ex causa legitima?

Et docetur Declarationes Cardinalium esse tantum doctrinales, & non decisivas, & non esse necessario standum illis. Ex part. 1. tractat. 6. Resol. 52.

§. 1. **H**ec quæstio est inter DD. nostri temporis quam maxime agitata: & negatiuam sententiam amplexi sunt Palatius in 4. dist. 38. disput. 1. ad fin. in solut. ad 9. Corduba in summ. quest. 54. Valentia in 2. 2. disput. 1. quest. 4. punct. 3. Leffius lib. 2. cap. 4. dub. 5. num. 50. Nauarra de restit. lib. 3. cap. 1. part. 3. dub. 1. num. 163. Molina de iust. tom. 2. disput. 276. Azuinus tom. 1. lib. 1 2. cap. 9. quest. 2. & ita asserti Zerola in praxi Episc. part. 1. verb. Moniales, ver. ad 2. declarasse Sacram Cardinalium Congregationem, & nouissime illam docent Valquez in Opere de reddit. Eccles. cap. 3. ánb. 11. numer. 14. & Suarez de Relig. tom. 3. lib. 8. cap. 14. num. 18. Hi omnes putant, Concil. Trident. sess. 25. cap. 2. de Regul. condere nouum ius; ita vt non possit Religiosus, post dictum Concilium, habere peculium. Vnde assertit Palatius, *vbi supra*, non licere Monialibus habere Sup. hoc. ita annuos redditus, etiam cum licentia Superiorum. tom. 6. tr. 3. Et ratio est: quia verba Concilij clare apparent esse lege doctrinæ verba præceptiva, & non declarativa iuris antiqui. nam Ref. 49. Secundò, quia, *vbi supra* cum Zerola probauimus, & alterius §. ita Cardinalium Congregatio interpretata est dicta eius not.

2. Sed ego contrariam sententiam probabilem, & tutam in praxi existimandam esse iudico. Dico igitur, Concilium Tridentinum in illis Decretis non condere, & inducere nouum ius; sed tantum confirmare statuta, & ius antiquum. cap. Monachi, & c. cùm ad Monasterium, de statu Monach. quæ quidem statuta Regularibus interdicebant peculia concessa ad vius omnes, etiam profanos, & superfluos Monachorum statu, vel si ad vius licitos, tamen sine iusta causa concedendi, vel irrevocabiliter à Superiori: ergo licita erunt secundum ius antiquum, & secundum Tridentinum, illa peculia Religiorum, vel Monialium, concessa ad vius licitos, & honestos, dependenter, & revocabiliter ad voluntatem simplicem Superioris. Et ita apud multos Religiosos, & Moniales obseruari experientia ipsa docet. Et id est hanc sententiam docet Peirinus de Relig. tom. 1. capit. 2. quest. 2. & 3. Fagundez de Precep. tract. 2. lib. 2. cap. 6. num. 13. Villalobos in sum. part. 2. tract. 35. dub. 30. num. 2. Tannerus in 2. 2. disput. 6. quest. 3. dub. 4. num. 108. Fabro de restit. in 4. sent. lib. 4. dist. 15. quest. 2. disput. 45. cap. 5. num. 125. Riccius part. 4. decisi. 340. num. 12. Hieronymus Cenedo de paupert. Relig. dub. 9. num. 4. & seq. Nauartus comment. 2. num. 15. & 18. de Regularib. Graffius in suis decisi. part. 1. lib. 3. cap. 5. num. 55. Emanuel Sà verb. Religio, num. 48. Sanchez in summ. tom. 2. lib. 7. cap. 22. num. 11. Miranda in Manuali Prel. tom. 1. quest. 28. artic. 8. Barthol. à S. Fausto in thes. Relig. lib. 8. q. 30. Probatur primò hæc sententia ex verbis huius Ballæ Clem. VIII. vbi Pontifex facit differentiam, & distinguunt inter bona Communitatis, & bona particuliarum Religiosorum: ergo, &c. Secundò, Religiosos habere peculium, *vbi supra* diximus, dependenter, videlicet, à Praeclaro, non est habere dominium illarum rerum: ergo tale peculium non repugnat votu.